

NEWSLETTER

CEDH

POLSKIE
TOWARZYSTWO
HOMEOPATII
KLINICZNEJ

nr 9

Zasoby homeopatyczne wspierające leczenie farmakologiczne raka prostaty

doskonalenie praktyki lekarskiej

Dr Véronique Lavallée, Bordeaux (Gironde), Członek oddziału onkologii i radioterapii w szpitalu uniwersyteckim w Limoges (Haute-Vienne)

***P**odobnie jak we wszystkich sytuacjach opieki wspomagającej, leczenie homeopatyczne może być oferowane pacjentom z rakiem prostaty podczas wszystkich etapów leczenia.*

RAK PROSTATY W LICZBACH

Najczęstszy nowotwór u mężczyzn
(24% nowotworów u dorosłych mężczyzn).

Sporadyczny przed 50-tym rokiem życia,
jego częstość występowania (liczba nowych przypadków rocznie) wzrasta wraz z wiekiem.

59 885 nowych przypadków i 8 100 zgonów
rocznie we Francji w 2018 r.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił
niewielki spadek zachorowalności (-1,1%) i
śmiertelności (-3,7%), podczas obserwacji w
latach 2010-2018.

* Źródło: Francuski Narodowy Instytut Raka (INCa) 2013

1 WSTĘP

W tym artykule zdecydowałam się skupić na homeopatycznych możliwościach przeciwdziałania niepożądanym skutkom leczenia farmakologicznego raka prostaty. Spotykam dużą liczbę takich pacjentów podczas konsultacji homeopatycznych, które przeprowadzam w Szpitalu Uniwersyteckim w Limoges na oddziale onkologii medycznej i radioterapii. Główna prośba pacjentów (i onkologów) dotyczy uderzeń gorąca wywołanych zabiegami.

Po przypomnieniu strategii terapeutycznych omówię skutki uboczne terapii i główne leki homeopatyczne, które można zaoferować naszym pacjentom w celu ich złagodzenia.

2 STRATEGIE TERAPEUTYCZNE

Wybór strategii terapeutycznej jest dostosowany do sytuacji każdego pacjenta i zależy od:

- **Umiejscowienia nowotworu** i jego typu histologicznego;
- **Stadium choroby:** miejscowe, miejscowo zaawansowane, przerzutowe i jej stopień (agresywność);
- **Ogólnego stanu pacjenta,** wieku (poniżej lub powyżej 75 lat) oraz obecności lub braku chorób współistniejących; oczekiwanej długości życia, która szacowana jest na więcej niż 10 lat.

Wspierające zasoby homeopatyczne...

**WIEK PONIŻEJ 75 LAT I
OCZEKIWANA DŁUGOŚĆ ŻYCIA
POWYŻEJ 10 LAT**

W ciągu ostatnich lat sposób leczenia nieco ewoluował:

Jeśli nowotwór jest zlokalizowany i ma dobrą prognozę (grade), omówiony zostanie aktywny nadzór, radykalna prostatektomia, radioterapia zewnętrzna lub brachyterapia..

Jeśli nowotwór jest zlokalizowany, ale ma średnią lub słabą prognozę, strategia leczenia natychmiast obejmuje radykalną prostatektomię i/lub radioterapię zewnętrzną, z hormonoterapią przez **6 miesięcy do 3 lat**, w zależności od stadium zaawansowania i danych MRI.

W etapie nowotworu metastatycznego proponowane leczenie będzie zależać od masy guza i tego, czy u pacjenta występują objawy. Leczenie będzie zależać od masy guza i tego, czy u pacjenta występują objawy:

- **Duża masa guza, pacjent z objawami:** chemioterapia docetakselem (TAXOTERE) lub karbazitakselem (JEVTANA), analogi LH RH.
- **Mała masa guza, pacjent bezobjawowy:** terapia hormonalna pierwszego rzutu, tak jak tryptorelina (DECAPEPTYL®), leukoprelina (ENANTONE®) lub goserelina (ZOLADEX®), terapia hormonalna drugiego rzutu: octan abirateronu (ZYTIGA) lub enzalutamid (XTANDI®), apalutamid (ERLEADA®), darolutamid (NUBEQA®).

PACJENT W WIEKU 75 LAT LUB POWYŻEJ

Leczenie składa się z samej terapii hormonalnej lub terapii odroczonej z regularnym monitorowaniem stężenia PSA. Leczenie rozpoczyna się, gdy stężenie PSA przekracza 15.

3 TERAPIA HORMONALNA

Jest to najczęściej stosowane leczenie, niezależnie od wieku pacjenta. Rozróżnia się hormonoterapię pierwszego i drugiego rzutu

TERAPIA HORMONALNA PIERWSZEGO RZUTU

ZAWIERA:

Analogię LHRH: triptorelina (DECAPEPTYL®), leukoprelina (ENANTONE®), goserelina (ZOLADEX®); Antagonisty GnRh: degarelix (FIRMAGON®).

GŁÓWNE DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE Z TYCH DWÓCH RODZAJÓW ZABIEGU:

- **Uderzenia gorąca** (bardzo częste),
- **Obfite pocenie się**, często związane z uderzeniami gorąca (najczęstsze i najbardziej uciążliwe dolegliwości dla pacjentów),
- **Zmieniony nastrój**,
- **Oslabienie fizyczne, psychiczne i seksualne**, które może przerodzić się w depresję,
- **Zaburzenia snu**,
- **Problemy trawienne** (biegunka, zaparcia, problemy z apetytem, przyrost masy ciała).

Uderzenia gorąca występują rzadko jako pojedynczy objaw, w większości przypadków różne działania niepożądane są ze sobą powiązane i przeplatają się, co w przypadku leczenia homeopatycznego wymaga kompleksowego leczenia i przepisania leku typu wrażliwego, a także leków objawowych (indywidualny sposób reagowania pacjenta).

TERAPIA HORMONALNA PIERWSZEGO RZUTU OBEJMUJE RÓWNIEŻ

Antyandrogen (blokuje receptory

androgenowe): bikalutamid (**CASODEX®**), w połączeniu z analogami LHRH. Główne skutki uboczne to ginekomastia i ból piersi.

TERAPIA HORMONALNA PIERWSZEGO RZUTU OBEJMUJE RÓWNIEŻ

Antyandrogen (blokuje receptory androgenowe): bikalutamid (**CASODEX®**), w połączeniu z analogami LHRH. Główne skutki uboczne to ginekomastia i ból piersi.

...leczenie farmakologiczne raka prostaty

UDERZENIA GORĄCA

Mogą występować w dzień i w nocy. Pacjenci opisują uczucie przekrwienia twarzy i klatki piersiowej, któremu zwykle towarzyszy obfite pocenie się. Częstotliwość jest różna od 2 lub 3 dziennie do 1 na godzinę, co wpływa na jakość życia pacjenta.

Uważam za przydatne odnotowywanie częstotliwości i intensywności uderzeń gorąca podczas każdej konsultacji, w formie wizualnej skali analogowej VAS (brak intensywności) do 10 (maksymalna intensywność).

DOSTĘPNE SĄ NAJWAŻNIEJSZE LEKI HOMEOPATYCZNE

Leki objawowe to leki klasycznie stosowane w leczeniu uderzeń gorąca, ale w tej konkretnej sytuacji warto rozważyć inne leki, czasem nawet jako leczenie pierwszego rzutu :

BELLADONNA

przekrwienie głowy (zaczerwienienie twarzy, uczucie gorąca), obfite pocenie się, pulsujący ból głowy.

LACHESIS MUTUS

przekrwienie twarzy (zaczerwienienie i plamy na twarzy) z zaburzeniami nastroju (naprzemienna gadatliwość, agresywność, mutyzm), nasilane przez noszenie obcisłych ubrań i picie alkoholu; należy również rozważyć Lachesis w kontekście nadciśnienia tętniczego, zaburzeń rytmu serca lub przewlekłego alkoholizmu.

SANGUINARIA CANADENSIS

palące zaczerwienienie twarzy (ograniczone do policzków), palący ból skóry i błon śluzowych.

SEPIA OFFICINALIS

uderzenie gorąca zaczyna się od miednicy, kieruje się w stronę twarzy, z uczuciem dyskomfortu, uczuciem ciężkości w miednicy; depresja (której towarzyszy znaczny spadek libido) jest kluczowym czynnikiem w przepisywaniu *Sepia Officinalis*.

SULFUR

uczucie nieznosnego gorąca i pieczenia z poceniem się (czubek głowy, dłonie, podeszwy stóp), nasilone przez ciepło i ciepło łóżka.

DOSTĘPNE SĄ RÓWNIEŻ INNE LEKI HOMEOPATYCZNE

▼ Paraguay Jaborandi (*Pilocarpus pennatifolius*)

AMYLUM NITROSUM 5 do 9 CH

najbardziej charakterystycznym objawem jest silne uczucie zimna pojawiające się bezpośrednio po uderzeniu gorąca.

AURUM METALLICUM 9 lub 15 CH

przekrwienie z nadciśnieniem, któremu towarzyszy głęboki stan depresyjny.

CALCAREA CARBONICA 9 lub 15 CH

uderzenie gorąca z obfitym poceniem się głowy.

JABORANDI 5 do 15 CH

obfite pocenie się; *Jaborandi* może być bardzo przydatny u niektórych pacjentów, u których dominuje pocenie się; najczęściej jest przepisywany w niskim rozcieńczeniu, jednakże rozcieńczenie 15 CH wydaje mi się szczególnie skuteczne u pacjentów, u których leczenie homeopatyczne pierwszego rzutu przynosi tylko częściową poprawę.

PODSTAWOWE LEKI NA UDERZENIA GORĄCA

BELLADONNA 9 CH oraz

SANGUINARIA CANADENSIS,

► 5 granulek na żądanie w przypadku uderzenia gorąca.

ASTENIA, ZABURZENIA NASTROJU

Astenia jest intensywna, z niemal systematycznym uczuciem wyczerpania, związanym z apatią, przygnębieniem, a czasem głęboką depresją:

Głównymi objawowymi lekami homeopatycznymi są leki klasycznie stosowane w leczeniu uderzeń gorąca.

AURUM METALLICUM

Wahania nastroju, drażliwość, gniew, głęboka depresja reaktywna z psychicznym i fizycznym spowolnieniem (skleroza).

CONIUM MACULATUM

Głównie depresyjny stan, z intensywnym osłabieniem psychicznym, spowolnieniem psychoruchowym, zawrotami głowy, obniżonym libido. Uważa się, że występuje w kontekście zaburzeń krążenia i sklerozy.

GRAPHITES

depresja, obniżone libido, zaburzenia erekcji u pacjentów z tendencją do otyłości. Istnieją również dwa leki wymienione powyżej.

PHOSPHORICUM ACIDUM

intensywne osłabienie fizyczne i psychiczne, uczucie wyczerpania, obojętność na wszystko, ewoluujące w kierunku stanu depresyjnego.

SEPIA OFFICINALIS

depresja reaktywna, zaburzenia żylne.

► Ze względu na objawy psychiczne stosuje się duże rozcieńczenia: 15 CH, od 5 granulek dziennie do jednej dawki tygodniowo.

U mężczyzn stosujących terapię hormonalną objawy są mieszane; aby uzyskać dobry wynik, wydaje mi się konieczne przepisanie leku

objawowego na uderzenia gorąca i leku na osłabienie, z lekami typu wrażliwego. Często spotykamy typ wrażliwy: *Aurum muriaticum*, *Calcarea carbonica*, *Graphites*, *Sepia officinalis*, *Sulfur*.

BRYONIA ALBA 9 CH

napięcie zapalne, kłujący ból, poprawiający się pod wpływem silnego nacisku, pogarszający się pod wpływem ruchu czy najmniejszego dotyku.

CONIUM MACULATUM 9 CH

niezbyt bolesne stwardnienie piersi.

PHYTOLACCA DECANDRA 9 CH

bardzo bolesne przekrwienie i napięcie piersi, pogłębione przez ruch i zimno, poprawa po odpoczynku, umiarkowane ciepło.

► Pacjentowi z objawami przepisuje się 5 granulek (wybranego leku) rano i wieczorem oraz 5 granulek na żądanie w przypadku objawów.

TERAPIA HORMONALNA DRUGIEGO RZUTU

Są to antyandrogeny o różnym mechanizmie działania: albo hamują syntezę androgenów, albo blokują receptory androgenów

TERAPIA HORMONALNA HAMUJĄCA SYNTEZĘ ANDROGENÓW

Jest to octan abirateronu (*ZYTIGA®*), przepisywany po niepowodzeniu terapii hormonalnej pierwszego rzutu lub chemioterapii.

- Lek przyjmuje się doustnie każdego dnia.
- Występuje toksyczność sercowo-naczyniowa, wątrobowa, moczowa i mięśniowo-szkieletowa.
- Możliwe działania niepożądane obejmują obrzęk kończyn (zatrzymanie płynów), nadciśnienie, hipokaliemię, infekcje dróg moczowych i osteoporozę.

PHOSPHORUS 15 CH

systematycznie przepisywane w celu zapobiegania ogólnej toksyczności leków podczas terapii; krwotok, uszkodzenie narządów, takich jak nerki, serce, wątroba.

► 5 granulek dziennie przez cały okres leczenia.

Phosphoricum acidum, może być przepisywany w 4-dniowych dawkach stopniowych:

- 1 dawka 5 CH Dzień 1
- 1 dawka 9 CH Dzień 2,
- 1 dawka 15 CH Dzień 3,
- 1 dawka 30 CH Dzień 4 dla efektu wzmocnienia.

PROPONOWANE ZASTOSOWANIE	DLA	PIERWSZE PACJENTA
--------------------------	-----	-------------------

BELLADONNA 9 CH oraz

SANGUINARIA CANADENSIS 9 CH

► 5 granulek każdego dnia, 5 granulek podczas jedzenia.

CONIUM MACULATUM 15 CH

► 5 granulek dziennie

SEPIA OFFICINALIS 15 CH

► 5 granulek dziennie 1 dawka tygodniowo leku dla typu wrażliwego.

Będziemy musieli dostosować nasze homeopatyczne terapie wspomagające do prawdopodobnych, nowych działań niepożądanych aby towarzyszyć w chorobie, przynosić ulgę, pomagać i wspierać naszych pacjentów.

TOKSYCZNOŚĆ MOCZOWA, ZATRZYMANIE PŁYNÓW, OBRZĘK

APIS MELLIFICA 15 CH

Wszelkiego rodzaju obrzęki, nefropatia, niewydolność nerek, brak pragnienia

BERBERIS VULGARIS 5 CH

Tropizm układu moczowego.

NATRUM MURIATICUM 15 CH

w przypadku odwodnienia, przy utracie wagi, osłabieniu, uczuciu pragnienia.

NATRUM SULFURICUM 15 CH

zatrzymanie płynów, przyrost masy ciała, depresja.

DZIAŁANIA TOKSYCZNE UKŁADU KRAŻENIA

CRATAEGUS OXYACANTHA

Należy wziąć pod uwagę rozcieńczenie w zależności od objawów pacjenta.

► 5 CH w przypadku niedociśnienia, złego samopoczucia i 15 CH w przypadku nadciśnienia.

Można stosować również:

CARDINE 8 DH

W ampułkach, leku do organoterapii; w praktyce rzadko go używam, preferując przepisywanie *Phosphorus* oraz *Crataegus oxyacantha*.

DZIAŁANIA TOKSYCZNE UKŁADU POKARMOWEGO

CHELIDONIUM MAJUS 5 CH

działanie na wątrobę, lek uzupełniający do Phosphorus.

LYCOPodium CLAVATUM 9 CH

zapalenie wątroby, kłopoty z trawieniem, nietolerancje pokarmowe.

DZIAŁANIA TOKSYCZNE UKŁADU MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWEGO

CALCAREA CARBONICA

CALCAREA FLUORICA

CALCAREA PHOSPHORICA

SILICEA (jak wyżej).

PIERWSZE ZALECENIE DLA PACJENTA PRZYJMUJĄCEGO ZYTIGĘ®

PHOSPHORUS 15 CH, 5 granulek dziennie
APIS MELLIFICA 15 CH, 5 granulek dziennie
CHELIDONIUM MAJUS 5 CH, 5 granulek dziennie

▼ *Chelidonium majus* L.

TERAPIA HORMONALNA BLOKUJĄCA RECEPTORY ANDROGENOWE

Enzatulamid (**XTANDI®**), apalutamid (**ERLEADA®**), darolutamid (**NUBEQA®**): te trzy nowe związki "terapii hormonalnej nowej generacji" są ogólnie dobrze tolerowane. Są również przyjmowane doustnie codziennie lub dwa razy dziennie (darolutamid).

Możliwe efekty uboczne:

bóle głowy, uderzenia gorąca, osłabienie, problemy z pamięcią, zespół niespokojnych nóg, suchość skóry, bóle mięśniowo-szkieletowe, ryzyko upadku i złamanie.

TOKSYCZNOŚĆ NEUROLOGICZNA

Bóle głowy, zaburzenia poznawcze, zespół niespokojnych nóg:

BARYTA IODATA 9 CH

zaburzenia poznawcze, spowolnienie umysłowe, astenia.

CONIUM MACULATUM 9 CH

zapominanie, spowolnienie psychoruchowe, zawroty głowy.

GELSEMIUM SEMPERVIRENS 9 CH

bóle głowy, drżenie, uczucie zagubienia.

PHOSPHORUS 15 CH

toksyczność neurologiczna leków, bóle głowy, zawroty głowy

ZINCUM METALLICUM 15 CH

parestezja, problemy poznawcze (spowolnienie), zespół niespokojnych nóg.

UDERZENIA GORĄCA

Na uderzenia gorąca znajdziemy klasyczne leki:

BELLADONNA

SEPIA OFFICINALIS, SULFUR

SANGUINARIA CANADENSIS

CALCAREA CARBONICA

▼ **PHOSPHORUS 15 CH**

ASTENIA, DEPRESJA

BARYTA IODATA 15 CH

astenia, utrata masy ciała.

CONIUM MACULATUM 15CH

Zaburzenia pamięci, astenia, depresja.

GRAPHITES 15 CH

astenia, stan depresyjny, przyrost masy ciała.

PHOSPHORICUM ACIDUM 15 CH

astenia fizyczna i psychiczna, seksualna, wyczerpanie

UKŁAD MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWY

RHUS TOXICODENDRON 9 CH

RUTA GRAVEOLENS 5 CH

bóle stawów i mięśni

SYMPHYTUM OFFICINALE 5 CH

osteoporoza, łamliwość kości

4 STRATEGIE TERAPEUTYCZNE

TAXOTERE

Chodzi o chemioterapię z rodziny taksanów.

DAWKOWANIE

1 wlew trwający 1 godzinę co 3 tygodnie

TOKSYCZNOŚĆ

hematologiczna, pokarmowa, skórna, neurologiczna, kostno-stawowa.

MOŻLIWE DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE

zaburzenia hematologiczne (leuko-neutropenia), zaburzenia trawienia (nudności, wymioty, biegunka, zapalenie jamy ustnej), osłabienie, zaburzenia skórne (zespół dłoniowo-podeszwowy, uszkodzenie paznokci), zaburzenia neurologiczne (parestezje, neuropatia obwodowa), bóle stawów i mięśni.

PIERWSZE WSKAZANIE DLA PACJENTA STOSUJĄCEGO TERAPIĘ HORMONALNĄ DRUGIEGO RZUTU NOWEJ GENERACJI

PHOSPHORUS 15 CH: 5 granulek dziennie

CONIUM MACULATUM 15 CH : 5 granulek dziennie

BELLADONNA 9 CH i SANGUINARIA CANADENSIS 9 CH: 5 granulek dziennie i 5 granulek podczas jedzenia

PIERWSZE WSKAZANIE DLA PACJENTA PRZYJMĄCEGO DOCETAKSEL

NERFS 8 DH: 1 ampułka dziennie

PHOSPHORUS 15 CH: 5 granulek dziennie

MERCURIUS CORROSIVUS 9 CH i

KALIUM BICHROMICUM 9 CH

5 granulek na dzień każdego z nich

TOKSYCZNOŚĆ HEMATOLOGICZNA

MEDULOSS 8 DH

organoterapia do celów hematologicznych, 1 ampułka dziennie

TOKSYCZNOŚĆ NEUROLOGICZNA

CAUSTICUM 15 CH

paraliż, niedowład, neuropatia.

NERFS 8 DH

organoterapia do celów neurologicznych, 1 ampułka dziennie.

PHOSPHORUS 15 CH

toksyczność neurologiczna leczenia

TOKSYCZNOŚĆ TRAWIENNA

KALIUM BICHROMICUM 9 CH

afty, owrzodzenia.

MERCURIUS CORROSIVUS 9 CH

zapalenie dziąseł, zapalenie jamy ustnej.

NUX VOMICA 5 CH

Nudności, wymioty.

PHOSPHORUS 15 CH

nudności, wymioty, zapalenie wątroby.

KARBAZITAKSEL (JEVTANA®)

Jest to także chemioterapia z rodziny taksanów, proponowana w przypadku zaobserwowania progresji choroby na Docetaksel **ORAZ** przy braku kumulującego się toksycznego działania taksanów.

DAWKOWANIE

1 wlew trwający 1 godzinę co 3 tygodnie.

MOŻLIWE SKUTKI UBOCZNE

toksyczność hematologiczna (neutropenia, niedokrwistość, małopłytkowość), toksyczność neurologiczna, toksyczność pokarmowa (biegunka), toksyczność sercowa, toksyczność nerkowa, z astenią (brak łaknienia, zmieniony stan ogólny).

TOKSYCZNOŚĆ HEMATOLOGICZNA

CROTALUS HORRIDUS 9 CH

małopłytkowość.

MEDULOSS 8 DH

leukopenia, niedokrwistość.

TOKSYCZNOŚĆ NEUROLOGICZNA

CAUSTICUM 15 CH

paraliż, niedowład, neuropatia.

NERFS 8 DH

organoterapia do celów neurologicznych, 1 ampułka dziennie.

PHOSPHORUS 15 CH

toksyczność neurologiczna terapii.

TOKSYCZNOŚĆ TRAWIENNA

ARSENICUM ALBUM 15 CH

wymioty, piekąca biegunka.

NUX VOMICA 5 CH

nudności, wymioty.

ZMIENIONY STAN OGÓLNY

ACETICUM ACIDUM 15 CH

głębokie zmiany, utrata masy ciała, obrzęk.

NATRUM MURIATICUM 15 CH

odwodnienie, utrata masy ciała.

PHOSPHORICUM ACIDUM 15 CH

astenia, wyczerpanie.

TOKSYCZNOŚĆ SERCOWA

ARSENICUM IODATUM 9 CH

zaburzenia rytmu serca, zaburzenia pamięci, nadciśnienie tętnicze

CARDINE 8 DH

organoterapia w celach kardiologicznych, 1 ampułka dziennie.

▼ DENOSUMAB XGEVA®

DENOSUMAB (XGEVA®, PROLIA®)

Denosumab jest stosowany u pacjentów z przerzutami do kości:

SoitXGEVA® : 120 mg podskórnie co 4 tyg,

Lub PROLIA® : 60 mg we wstrzyknięciach raz na sześć miesięcy. Możliwe działania niepożądane

obejmują: zaburzenia trawienia (biegunka), zaburzenia metaboliczne (hipokalcemia), zaburzenia mięśniowo-szkieletowe (ból, martwica kości szczęki, nietypowe złamania kości udowej) i choroby skóry.

PIERWSZE WSKAZANIE DLA PACJENTA PRZYJMUJĄCEGO CABAZITAXEL

NERFS 8DH: 1 ampułka dziennie

PHOSPHORUS 15 CH: 5 granulek dziennie

PHOSPHORICUM ACIDUM 15 CH: 5 granulek dziennie

ARSENICUM IODATUM 9 CH: 5 granulek dziennie

ZABURZENIA TRAWIENNE

ARSENICUM ALBUM 9 CH

piekąca biegunka, zmieniony stan ogólny lub jakiegokolwiek inny objawowy lek homeopatyczny na biegunkę uzasadniony przez reakcję chorego

ZABURZENIA METABOLICZNE

CALCAREA CARBONICA

zgrubienie kości, złamania kompresyjne kręgow.

CALCAREA FLUORICA

zmiany w strukturze kości, różne wady rozwojowe.

CALCAREA PHOSPHORICA

długie, cienkie kości, złamania szyjki kości udowej.

ZABURZENIA MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWE

Możemy zastosować trzy Calcarea, ale w szczególności Calcarea fluorica ze względu na wyraźną wiotkość wspierającej tkanki włóknisto-łącznej.

CALCAREA FLUORICA

zmiany w kościach i tkankach elastycznych, zmiany w uzębieniu (szkliwo, ból zębów).

CALCAREA PHOSPHORICA lub CALCAREA CARBONICA

LUESINUM

uporczywy ból kości długich, ból kości długich nasilający się w nocy.

SILICEA

Demineralizacja kości, utrata masy ciała, zmieniony stan ogólny.

SYMPHYTUM OFFICINALE 9 CH

ostry ból kości, nasilający się pod wpływem dotyku, opóźniony zrost kostny.

PODSUMOWANIE

W ostatnich latach zaobserwowano zmiany w leczeniu raka prostaty i pojawienie się nowych terapii, mimo że przepisywanie hormonalnej terapii pierwszego rzutu jest nadal bardzo powszechne wśród naszych pacjentów. Działania niepożądane mogą czasami utrudniać kontynuację leczenia u niektórych pacjentów. Dlatego też wydaje mi się ważne, aby oferować naszym pacjentom leczenie homeopatyczne, aby ulżyć im i tym samym poprawić jakość ich życia.

W ciągu najbliższych miesięcy lub lat z pewnością pojawią się inne terapie, trwają badania nad białkiem (HIF-1 alfa), które bierze udział w procesie oporności na terapię hormonalną; być może moglibyśmy zobaczyć kombinację terapii hormonalnej + inhibitora HIF-1alfa. Będziemy musieli dostosować nasze wspomagające terapie homeopatyczne do prawdopodobnych nowych działań niepożądanych, aby zawsze lepiej towarzyszyć, przynosić ulgę, pomagać i wspierać naszych pacjentów.

5 leków najbardziej odpowiednich dla seniorów

Causticum – Plumbum metallicum
Alumina – Anacardium orientale – Baryta carbonica

codzienna praktyka

Dr Jean-Marc Saillard, Salon-de-Provence (Bouches-du-Rhône)

Nasi pacjenci się starzeją, my również! Na początku mojej praktyki rzadko przepisywałem te kilka leków lub tylko w bardzo konkretnych wskazaniach. Często były one nadużywane i niezbyt skuteczne.

Doświadczenie i lepsza znajomość dziedziny medycyny pozwoliły mi lepiej je poznać i i przepisywać dla lepszego skutku.

1 WSTĘP

Po poprowadzeniu sesji eksperckiej na temat osób starszych uznałem, że konieczne jest przedstawienie tych 5 leków, które są stosowane w codziennej praktyce, szczególnie w większości patologii związanych z wiekiem: bólów mnogich, zwyrodnienia naczyń, zaburzeń poznawczych, wczesnej choroby Alzheimera, następstw udarów itp.

Oczywiście istnieją też inne leki odpowiednie dla seniorów, ale gdyby wszyscy nasi młodzi koledzy zaczęli stosować właśnie te 5 leków, mogliby zobaczyć ich korzystny wpływ na osoby starsze, jednocześnie zmniejszając nadużywanie leków i w rezultacie, niekorzystne skutki jatrogenne (130 000 hospitalizacji rocznie).

PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA I GŁÓWNE WSKAZANIA KLINICZNE

CAUSTICUM

Wiemy, że substancja ta wpływa na 4 cele, z których 2 są najważniejsze: ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, oba odpowiedzialne za paraliż i niedowład, oraz układ kostno-stawowy.

Kluczem jest *sztywność* i *kurczenie się*

GŁÓWNE WSKAZANIA KLINICZNE

NEUROLOGICZNE

następstwa udaru, paraliż (po cewnikowaniu dróg moczowych i intubacji), dysfonia, opadanie powiek (paraliż twarzy), dyzartria.

REUMATOLOGICZNE

bolesne zmiany zwyrodnieniowe stawów, zwichnięcia ścięgien, przykurcze.

BEHAWIORALNE

pacjent złośliwy się, kłótlivy, ale także współczujący innym. Często wyraża poczucie zbliżającego się nieszczęścia, a także wyraźne poczucie winy (*"Powinienem być powiedzieć, zrobić..."*).

FIZYCZNE

wychudzony staruszek, o żółtawej cerze, bardziej przygnębiony niż sklerotyczny.

PLUMBUM METALLICUM

Przewlekłe zatrucie ołowiem jest odpowiedzialne za stan ogólny obejmujący osłabienie i anoreksję, a następnie anemię wynikającą z uszkodzenia układu krwionośnego.

Mówimy o zatruciu ołowiem.

Inne zastosowanie to układ pokarmowy (zatrucie ołowiem), nerki (niewydolność nerek) i układ neurologiczny.

To właśnie w tym ostatnim przypadku ryzyko jest największe.

- Obejmuje bóle głowy, bezsenność, zaburzenia osobowości, problemy z pamięcią, a następnie ataksja, zaburzenia obsesyjne i wreszcie powtarzające się napady drgawkowe.
- Zaburzenia nastroju i zachowania są stałe: pacjent jest spowolniony, mało mówny, obojętny, melancholijny i podatny na różne lęki, zwłaszcza przed byciem zamordowanym.
- Zapalenie wielonerwowe występuje późno w przebiegu i dotyczy głównie nerwu promieniowego odpowiedzialnego za uszkodzenie mięśni prostowników dłoni.

OBJAWY KLINICZNE, KTÓRYCH NALEŻY SZUKAĆ W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI TO:

- Brak apetytu i wzmożone pragnienie,
- Sucha skóra,
- Nadmierna niechęć,
- Zaburzenia widzenia spowodowane zapaleniem nerwu wzrokowego,
- Astenia i depresja z apatią i/lub drażliwością, zaburzenia snu (bezsenność lub nadmierna senność), zaburzenia poznawcze i różne lęki.

ALUMINA

Aluminium jest wysoce toksyczne i koncentruje się na nerkach, wątrobie, sercu, a przede wszystkim w mózgu.

Prawdopodobnie ma swój udział w etiologii niektórych demencji starczych.

OBJAWY SĄ NASTĘPUJĄCE

- Zaburzenia mowy i zaburzenia językowe,
- Zaburzenia w zachowaniu (pobudzenie, tendencje paranoidalne, omamy, delirium),
- Zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych (dezorientacja, stan splątania).

INNE OBJAWY KLINICZNE, NA KTÓRE NALEŻY ZWRÓCIĆ UWAGĘ, TO

- Skrajna suchość błon śluzowych i skóry,
- Intensywne ogólne osłabienie z drżeniem i zawrotami głowy,
- Zaburzenia pamięci (mylenie słów, zapominanie) i myśli,
- Pochopne i nieskuteczne decyzje.

ANACARDIUM ORIENTALE

Jego toksyczne działanie dotyczy głównie układu nerwowego.

- Znaczne problemy z pamięcią, charakteryzujące się nagłą utratą pamięci do imion i rzeczy, które są najbliższe pacjentowi. Hahnemann opisał szereg objawów psychiatrycznych, w tym zniechęcenie, rozpacz, niezdecydowanie i sprzeczne impulsy.
- Wyczerpanie po nadmiernej pracy intelektualnej, z bólami głowy.
- Należy szukać metody „poprawy poprzez jedzenie”. Daleko nam do stwierdzenia, że wszyscy się czegoś nauczyliśmy: jedzenie poprawia problemy z pamięcią!
- Niektórzy autorzy proponują ten lek jako środek tłumiący apetyt u pacjentów otyłych i bulimicznych. Do sprawdzenia!

BARYTA CARBONICA

Lek ten jest odpowiedni dla osób z nadwagą, nadciśnieniem, cierpiących na choroby metaboliczne, raczej powolnych, apatycznych, z **POWAŻNYMI** zmianami miażdżycowymi.

Zalecany jest w profilaktyce starzenia patologicznego, w leczeniu następstw ruchowych i intelektualnych udarów oraz w włóknieniu płuc u osób starszych.

Jakikolwiek wysiłek intelektualny jest dla pacjenta bolesny i pogłębia jego izolację.

Zaleca się go na początku choroby Dupuytren'a, następnie podaje się *Causticum* et *Tuberculinum residuum*.

„Chciałbym powiedzieć naszym młodym kolegom: pozwólcie sobie na przepisywanie leków homeopatycznych swoim starszym pacjentom. Uzupełnią one, a nawet wzmocnią wasze działania terapeutyczne

2 WSPÓLNE PUNKTY

WSZYSTUCI PACJENCI są wychudzeni, chorują na miażdżycę, mają bladą, chłodną twarz, są raczej małomówni.

BARYTA CARBONICA

raczej otyły, będzie ewoluował (coraz bardziej) w stronę obrazu starczego niedożywienia.

PLUMBUM METALLICUM

BARYTA CARBONICA

Wysokie ciśnienie krwi

BARYTA CARBONICA

ALUMINA

Przedwczesne starzenie się.

WSZYSCY cierpią na niedowład i paraliż, następstwa TIA i udarów, zaburzenia tranzytu jelitowego (zaparcia spazmatyczne, a następnie uporczywe zaparcia, paraliż odbytu i bezwład), bolesne oddawanie moczu.

WSZYSCY mają problemy z pamięcią.

CAUSTICUM

jest bardziej depresyjny niż sklerotyczny.

3 RÓŻNICE

ZACHOWANIE

CAUSTICUM

gniewny, kłótniwy, współczujący innym. Pesymistyczny. Często ma poczucie nieuchronnego nieszczęścia, poczucia winy. Podobnie jak Baryta carbonica, nasila się na myśl o swoich dolegliwościach.

BARYTA CARBONICA

Przedwcześnie postarzały, izoluje się, aby

uniknąć wysiłku intelektualnego.

ALUMINA

poprawia się przez jedzenie, ale przede wszystkim

ANACARDIUM ORIENTALE

poprawa po jedzeniu, która trwa dwie godziny po spożyciu pokarmu, z uczuciem *pustki w jamie brzusznej*.

EUMATOLOGIA

PLUMBUM METALLICUM

bóle stawów nasilające się przy powierzchownym kontakcie i ustępujące przy szerokim, silnym ucisku, przypominające Bryonia alba.

CAUSTICUM

sztywność i zeszywnienie nasilające się pod wpływem zimnej i suchej pogody oraz poprawiające się pod wpływem ciepła. Słowa kluczowe, których należy szukać: „uczucie zbyt krótkich ścięgien” i „żywa rana”.

NEUROLOGIA

PLUMBUM METALLICUM

Dreszcze

DERMATOLOGIA

ANACARDIUM ORIENTALE

zmiany pęcherzykowe sugerujące Rhus toxicodendron.

ALUMINA

sucha, pomarszczona, pogrubiona, popękana skóra, odpowiedzialna za świąd starczy.

CAUSTICUM

brodawki (zwłaszcza pod paznokciowe) i opryszczka.

4 PODSUMOWANIE

Niektórzy z was bez wątpienia chcieliby zobaczyć *Lycopodium clavatum* i *Arsenicum album* na liście leków odpowiednich dla osób w podeszłym wieku. I mieliby rację, mógłbym rozszerzyć tę listę przydatnych leków dla naszych seniorów.

Ale jest to celowy wybór, ponieważ mój projekt ma na celu promowanie tych PIĘCIU leków, które uważam za niezbędne i które, moim zdaniem, są przepisywane zbyt rzadko.

Badanie to wzmacnia moduł „Specjalizacja w leczeniu seniorów”, podkreślając podobieństwa i różnice między tymi lekami.

Chciałbym zwrócić się szczególnie do naszych młodych kolegów: czy upoważniacie się Państwo do przepisywania leków homeopatycznych swoim starszym pacjentom, często leczonym z powodu wielu chorób, z trudnościami w przestrzeganiu zaleceń, a czasem z wątpliwościami co do skuteczności terapeutycznej? Te leki uzupełnią, a nawet wzmocnią Twoje działanie terapeutyczne.

BIBLIOGRAFIA

1. MICHEL GUERMONPREZ, *Homéopathie : Principes – Clinique – Techniques*, BOIRON, 2009.
2. DENIS DEMARQUE, JACQUES JOUANNY, BERNARD POITEVIN, YVES SAINT-JEAN, *Pharmacologie et Matière Médicale Homéopathique*, CEDH, 3e édition, 2009
3. JEAN-PAUL BILLOT: *Homéopathie en Gériatrie. Ed Maloine*
4. COLLECTIF, *Homéopathie – Les Relations médicamenteuses*, CEDH, 2005.

